

KANSANHUOLTOMINISTERIÖ

Kiertokirje N:o 290.

Kh-piireille ja -lautakunnille.

Viljelijäin luovutuksien tilitykset.

Kokonaisluovutusjärjestelmästä luopumisen jälkeen tarkkailun kohteiksi ovat jääneet vain maitotaloustuotteet, leipävilja ja vuodat. Näitä tuotteita koskevat tilitykset ja ilmoitukset voimassa olevien säännöstelymääräysten mukaan kaikkien viljelijöiden ja karjanhaltijoiden tulee tehdä *yhtenä kappaleena* kansanhuoltolautakunnille lähetettävällä *Kh-lomakkeella N:o J 91 b kahden viikon kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä lukien*. Uusi lomake J 91 b on kaksipuolinen sikäli, että lomakkeen toinen puoli on viljelijän täytettävä ja kääntöpuoli on tarkoitettu kansanhuoltolautakunnan merkintöjä varten. Kääntöpuoli korvaa siis aikaisemman viljelijän tilityslomakkeen N:o E 300. Entiset Kh-lomakkeet N:o J 91 a ja N:o E 300 poistetaan tarpeettomina käytöstä. Kansanhuoltolautakunnan ei enää tarvitse palauttaa viljelijälle tarkistamaansa uutta lomaketta.

Tilityksien tarkistus.

Viljelijän Kh-lomakkeella N:o J 91 b tekemät tilitykset on kansanhuoltolautakunnassa huolellisesti tarkistettava oheistettujen luovutustodisteiden ja selvitysten perusteella sekä merkittävä mahdolliset korjaukset oikaistuina lomakkeessa (oikealle varatuille riveille) kohtaan „kansanhuoltolautakunnan merkintöjä”. Myöskin sellaiset luovutukset, jotka viljelijä mahdollisesti on jättänyt lomakkeelle erehdyksessä merkitsemättä, mutta joista seuraa luovutustodisteet mukana tai joista meijeri tai hankintaliike on Kh-lautakunnalle todisteet jättänyt, on *ehdottomasti* otettava huomioon luovutettuja määriä laskettaessa.

Maitotaloustuotteet.

Karjan haltijat merkitsevät, kuten tähänkin saakka, heille varattuun kohtaan (kohta A) luovuttamansa maitotaloustuotteet. Samalla kun lautakunta tarkistaa näiden merkintöjen paikkansa pitävyyden mukana seuraavien sekä meijerien ja hankintaliikkeiden lähettämien luovutustodisteiden että eläkeläisten ja työväestön henkilöluettelon kanssa, merkitsee se todisteiden mukaiset tuotemäärät maidoksi muunnettuna kohtaan „kansanhuoltolautakunnan merkintöjä”. Kotivoita maidoksi muunnettaessa käytetään kertoimena lukua 24 ja rasvakiloja muunnettaessa lukua 27. Tarkistettut ja muunnetut luvut lasketaan yhteen ja summa siirretään seuraavan neljänneksen tilityslomakkeen saavuttua kohtaan: „Kansanhuoltolautakunnan merkintöjä; siirto edelliseltä neljännekseltä”. Täten voidaan luovutetun maitomäärän kehitystä seurata jatkuvasti koko luovutusvuoden ajan.

Lomakkeeseen ei ole sisällytetty Kh-lomakkeessa N:o E 300 ollutta „maidon luovutuslaskelmaa”. Kun maidon tuotannon tarkkailurajat on säilytetty ja laskelma joudutaan luovutusvuoden päätyttyä maidon tarkkailua varten suorittamaan, tehdään se, kuten luovutusvuonna 1946—47, erilliseen vihkoon.

Laskelman helpoittamiseksi on lautakunnan kuitenkin tilityksen tarkastuksen yhteydessä laskettava yhteen viljelijän kuukausi-ilmoitukset maitoon ja voihin nähden omavaraisista henkilöistä sekä lehmien lukumäärästä. Summat merkitään niille varattuihin paikkoihin viljelijän ilmoituksessa sekä siirretään viimeisen vuosineljänneksen tilityslomakkeen asianomaiseen sarakkeeseen kohdassa D ja suoritetaan koko vuotta kos-

keva yhteenlasku. Saaduista summista päätään sitten helpolla keskihenkilö- ja -lehmälukuun.

Leipävilja.

Vuosineljänneksen aikana luovutetut leipäviljan tarkistettavat luovutusmäärät on vietävä siirtona (kohta B Yhteensä) seuraavalle vuosineljännekselle (kohta B siirto edelliseltä neljännekseltä), joten koko luovutusvuoden aikana a. o. luovutustodisteista vastaan yleiseen kulutukseen luovutettu leipäviljamäärä ilmenee vasta viimeisen vuosineljänneksen tilityslomakkeessa (kohta B Yhteensä).

Koko luovutusvuoden aikana käytettäväksi sallittu oman leipäviljan käyttö lasketaan siten, että E kohtaan merkittyjen eri vuosineljänneksinä leipäviljaan nähden omavaraisten edellisen kalenterivuoden aikana 12 vuotta täyttäneiden tai sitä vanhempien henkilöiden (V_1) ja edellisiä nuorempien henkilöiden (V_2) erikseen yhteenlaskettujen henkilökuukausia osoittavien lukujen summat kerrotaan Etelä-Suomessa vastaavasti luivuilla 15 ja 10 sekä Pohjois-Suomen eräissä eteläisissä kunnissa luvuilla 18 ja 12 sekä pohjoisissa kunnissa luvuilla 22 ja 16 (Askok. 110/47). Näin laskettujen tulojen summa osoittaa koko luovutusvuoden aikana leipäviljan sallittua käyttöä.

Myönnettyistä siemenviljan ostoluvista tehdään merkinnät kohtaan E varatulle riville.

Kh-lomakkeesta N:o E 294 b kootaan tiedot peltoalasta sekä leipäviljalla ja vehnällä olevista viljelysaloista. Muunnettu peltoala saadaan siten, että Kh-lomakkeen N:o E 294 b rivillä 30 olevaan alaan (jäänös peltoa v. 1948) lisätään lomakkeen yläsyrjässä ilmoitettujen luonnonniityn ja raiyatun laitumen alat pelloksi muunnettuna. Muuntamislukuina on käytettävä viime vuoden luokittelussa Kh-lomakkeeseen N:o E 299 merkityjä lukuja. Jos viljelmän kokonaispeltoalassa ei ole tapahtunut muutoksia edelliseen vuoteen nähden, voidaan viljelmän muunnettuna peltoalana pitää v. 1947 Kh-lomakkeen N:o E 299 riville 22 merkittyä muunnettua peltoalaa.

Myönnettyistä leipäkorteista on tehtävä merkinnät Kh-lomakkeelle N:o J 370 a ja on ne otettava huomioon leipäviljan tuotantopalkkiota laskettaessa.

Jauhatuskortit.

Koska lestyiksi vehnätuotteiksi valmistettavaksi sallittu enimmäismäärä on kaikissa Suomen kunnissa kutakin kalenterivuoden alkaessa enintään 12 vuotta täyttäneitä lasta kohden 40 kiloa ja muuta leipäviljaan nähden täysin omavaraisen ruokakunnan jäsentä kohden 60 kiloa, merkitään tarkkailun vuoksi täysikasvuille ja lapsille annettujen jauhatuskorttien lukumäärät erikseen ja näitä vastaava yhteinen kilomäärä E kohdassa oleville sarakkeille. Palautetuista jauhatuskorteista on tehtävä merkintä sarakkeeseen „Palautettu kg”.

Vuodat.

Vuodan säännöstelyyn liittyvät laskelmat on sijoitettu kohtiin C ja F. Ensimmäisen vuosineljänneksen tilityksen yhteydessä kansanhuoltolautakunnan tulee täyttää kohdassa F oleva vuodan ja nahka- ja valmisteiden käyttöoikeutta koskeva laskelma, mikä on aivan samanlainen kuin aikaisemmin Kh-lomakkeessa N:o E 300.

Ensimmäisen neljännesvuositilityksen tarkastuksen yhteydessä merkitään kohtaan C sille varattuun paikkaan edelliseltä vuodelta siirtynyt käytettävissä oleva vuotapistemäärä (= kohta F ensimmäinen rivi). Seuraavissa neljänneksissä siirtosarakkeeseen merkitään pistemäärä edellisen neljänneksen sarakkeesta „Yhteensä”.

Myönnettyt ostoluvat tai vuodan valmistusluvut merkitään kohtaan F „Myönnetty ostolupia”. Viistoviivojen väliseen osaan merkitään neljänneksen kunkin kuukauden aikana myönnettyjen osto- ja valmistuslupien pistemäärät. Yhteispistemäärä merkitään aina seuraavan neljänneksen tilityslomakkeen vastaavan kohdan siirtosarakkeeseen. Täten pystytään jatkuvasti vuosineljänneksittäin seuraamaan sekä myönnettyjen osto- ja valmistuslupien että luovutusten pistemäärän kehitystä ja vertaamaan näitä käytettävissä olevaan pistemäärään.

Koska osto- ja valmistuslupia myönnettäessä ei kyseisen vuosineljänneksen tilityslomake vielä ole kansanhuoltolautakunnassa, merkitään ne vasta tilityksen tarkastuksen yhteydessä suoraan osto- tai valmistelupakirjasta Kh-lomakkeelle N:o J 91 b.

Lomakkeen J 91 b säilytys kansanhuolto- lautakunnissa.

Lomake voidaan säilyttää joko kirjejärjestäjässä tai laatikoissa kunkin viljelijän ilmoitus omassa pussissaan. Säilytyksen kannalta jälkimmäinen tapa lienee parempi kuin taas käsittelyn kannalta edellinen. Myös voidaan molemmat tavat yhdistää ja pitää aina viimeksi kulunut neljännes kirjejärjestäjässä ja siirtää aikaisempien neljennöksien lomakkeet, joihin ei enää tarvitse tehdä merkintöjä, koteloihin. Mikäli lomakkeet säilytetään yksinomaan kirjejärjestäjissä, on varottava samaan kirjejärjestäjään panemasta liian monen viljelijän lomaketta, koska niiden lukumäärä nelinkertaistuu vuoden loppuun mennessä ja liian täyden kirjejärjestäjään käsittely on hankalaa. Lisäksi repeytyvät lomakkeet tällöin paljon helpommin.

Riippumatta siitä mitä säilytysjärjestelmää käytetään, on lautakuntien ennen ensimmäisen lomakkeen saapumista laadittava

viljelijöistä lomakkeiden säilytysjärjestyksen mukainen luettelo. Lomakkeen saapuaessa tehdään luetteloon aina merkintä ja voidaan sen perusteella saapumattomat lomakkeet karhuta. Lomakkeiden käsittelyn helpottamiseksi voidaan niiden oikeaan yläkulmaan värikynällä merkitä vuosineljänneksen numero.

Lomakkeiden jakelu.

Kansanhuoltoministeriön lomakevarasto lähettää ilman eri tilausta lautakunnille lomakkeita N:o J 91 b vielä kuluvaan syyskuun aikana puolet siitä määrästä mitä aikaisemmin toimitettiin lomaketta N:o J 91 a. Täydennys on tilattava lomakevarastosta.

Viljelijöille lomakkeita jaettaessa on lautakunnissa noudatettava säästäväisyyttä ja siinä otettava huomioon, että viljelijä tänä vuonna palauttaa lomakkeen vain yhtenä kappaleena.

Osastopäällikkö **Risto Vasara.**

Apulaistoimistopäällikkö *P. Sysiharju.*

Helsinki 1948. Valtioneuvoston kirjapaino.

hp. 55